

Z letošního kongresu Asociace francouzských knihovníků v Paříži [1]

Autor:

- [HÁJKOVÁ, Zuzana](#) [2]

Číslo:

- [2017, ročník 26, číslo 3](#) [3]

Rubrika:

- [Ze zahraničních knihovnických spolků](#) [4]

Klíčová slova:

- [Francie](#) [5], [knihovnictví v zahraničí](#) [6]

[Asociace francouzských knihovníků](#) [7] (Association des Bibliothécaires de France, ABF) byla založena již v roce 1906, je tedy nejstarším knihovnickým spolkem ve Francii. Sdružuje knihovníky ze všech typů knihoven bez ohledu na jejich velikost či zaměření. Má více než tři tisíce členů – vedle knihovníků mezi nimi najdeme i další profesionály z příbuzných oblastí (knihkupce, nakladatele, dodavatele databází a knihovních softwarů či zřizovatele knihoven). O administrativní činnosti a publikační činnosti či koordinaci akcí se stará pět stálých zaměstnanců. Vlastní činnost zajišťuje Národní rada ABF a 23 regionálních skupin. Každoroční kongres ABF patří mezi významné knihovnické akce, vždy se snaží otevírat aktuální témata. Zde je jejich přehled z konferencí posledních let:

- 2010 – Bibliothèques: et si on parlait d'argent? (Knihovny – co kdybychom hovořili o financích?),
- 2011 – Les bibliothèques au défi de la communication (Knihovny a výzva komunikace),
- 2012 – La bibliothèque, une affaire publique (Knihovna, věc veřejná),
- 2013 – La bibliothèque, fabrique du citoyen (Knihovna, prostor pro utváření občanské společnosti),
- 2014 – Bibliothèques, nouveaux métiers, nouvelles compétences (Knihovny – nová povolání, nové kompetence),
- 2015 – Inventer pour surmonter. Bibliothèques en tension (Vymýšlet nové, abychom byli lepší. Knihovny v napětí),
- 2016 – Innovation en bibliothèque: sociale, territoriale et technologique (Inovace v knihovnách: sociální, územní i technologická).

Letošní, v pořadí již 63. kongres ABF, spojený i s valnou hromadou členů asociace, se konal ve dnech 14. až 16. června 2017 v Paříži a nesl název [Bibliothèques: Inégalités territoriales et égalité des chances \(Knihovny: teritoriální odlišnosti a rovnost příležitosti\)](#) [8]. Hlavní otázka byla následující: Jak zajistit, aby každý obyvatel Francie našel ve svém okolí knihovnu, která bude splňovat jeho požadavky a potřeby bez ohledu na jeho věk, vzdělání, bydliště, jazyk atp.?

[9]

Výstaviště Porte de Versailles v Paříži, místo konání kongresu

[10]

Z jednání kongresu

Téma letošního kongresu bylo tedy velmi široké. Zahrnovalo i změny, kterým francouzské knihovny procházely a procházejí po teritoriální reformě ve Francii (od ledna 2016 došlo Francii ke změně správního dělení do regionů, z 22 klesl jejich počet na 13), možnosti opětovného oživení malých vesnických knihoven, ale také například elektronické služby knihoven. Součástí kongresu bylo více než dvacet přednášek a cyklů příspěvků; uskutečnily se i desítky setkání se zajímavým spisovateli, architekty a knihovníky. ABF také organizovala krátká setkání účastníků kongresu s členy komisí ABF, které se zaměřují na konkrétní témata práce v knihovně (specializované knihovny, práce s mládeží, vzdělávání knihovníků, digitální knihovna). Podnětná byla i aktivita nazvaná JobDating (budoucí zaměstnavatelé se mohli v krátkých časových úsecích seznámit s řadou kandidátů na nová pracovní místa) či Hodina otázek a odpovědí s pracovníky ministerstev kultury a školství.

Časově nebylo možné obsáhnout vše, řada akcí se odehrávala na různých místech ve stejnou dobu. Ale již před začátkem kongresu účastníci dostali podrobný program a mohli si vybrat, kterých akcí se zúčastní. Některé příspěvky byly přenášeny i na velké obrazovky před jednotlivými sály. Je nutné zmínit i vystavovatele - více než 70 nakladatelů a jiných společností nabízelo například software pro knihovny, databáze, digitální dokumenty, nábytek do knihoven atd.

[11]
Jednání jedné z komisí ABF

[12]

Prostor pro vystavovatele

Dále uvádím několik postřehů z přednášek a příspěvků, které jsem zaznamenala.

Při **úvodním slavnostním zahájení** zazněl i příspěvek ministryně kultury Françoise Nyssenové, která se zúčastnila prvního jednacího dne. Z toho je zřejmé, jaká důležitost je knihovnám i knihovníkům ve Francii přikládána.

[13]

Vystoupení francouzské ministryně kultury Françoise Nyssenové

Většina odborných přednášek patřila k těm kratším (trvaly obvykle patnáct až dvacet minut), k jednomu tématu se vystřídali dva až tři přednášející, vždy zbyl čas na dotazy a případnou diskusi.

Na kongresu byla představena iniciativa **Knihovna 15 minut od místa bydliště**. Na té spolupracují všechny francouzské knihovnické spolky včetně ABF. Jejím cílem je, aby obyvatelé Francie měli knihovnu dostupnou maximálně 15 minut autem či jiným dopravním prostředkem od svého bydliště. Jedenáct milionů obyvatel ji však takto pohodlně dostupnou nemá. K tématu bylo natočeno i [video](#) [14].

Amandine Jacquetová, jedna z přednášejících v tomto bloku, kterou mnozí pamatují z valné hromady SKIP v roce 2015, se ve svém příspěvku zaměřila na to, jak by knihovna měla vypadat – jakou má mít otevírací dobu, jaké výpůjční lhůty. Je nutné hlavně změnit obraz knihovny v mysli obyvatel a nabízet příjemné prostředí, milé přijetí, omezit všemožné zákazy apod. Pro názornost níže přikládám jeden snímek z její prezentace.

[15]

Z prezentace Amandine Jacquetové

V debatě zazněly zajímavé postřehy – není důležité, jak je knihovna vzdálena od svých obyvatel, ale jaká je, zda dobře zná potřeby svých obyvatel a zda jsou s ní spokojeni.

Další příspěvky ukazovaly **různorodost knihoven a jejich čtenářů**. Kolegyně Agnes Garrusová z Draceni (oblasti Provence) hovořila o službách knihovny, která se nachází v oblasti nejsilnějšího turistického ruchu a stejně jako u nás v tamějších malých obcích došlo k propojení informačních center a knihoven. Naproti tomu kolega z Bretaně řešil jiný problém – v oblasti je řada malých vesnic bez knihovny. Hovořil o projektu Ma mediaoueg (bretonsky Moje knihovna). Malé auto vozí stovku dokumentů (knihy, CD, DVD apod.) a čtenář si je vybírá prostřednictvím jednoduchého elektronického katalogu. Rozvoz je realizován jednou až dvakrát týdně. Projekt je představen i ve [videu](#) [16].

Maraton příspěvků a přednášek pokračoval i druhý a třetí den kongresu. Tematicky mu dominovala zmíněná teritoriální reforma, která se na jedné straně stala příležitostí pro knihovny (návaznost služeb, sloučení administrativních činností, vytváření nových územních celků, tedy vesnic i regionů a rovněž knihoven), na druhé straně se hovořilo s problémy, které následovaly po sloučení (pracovníci čekali na nové smlouvy, na základní technické vybavení atp.).

Zazněly i další příspěvky o menších knihovnách, které se nacházejí v hůře **dostupných oblastech**. Např. horský region Aude s 250 knihovnami, které jsou obsluhovány jak dobrovolnými knihovníky, tak i prostřednictvím tří bibliobusů a dalších vozidel (tzv. navette), které vozí předem rezervované knihy (celkem jich rozvevou na dvacet tisíc ročně). Novou službou knihovny v malém městečku Espezel s 200 obyvateli se – právě pro nejdlejší samoty – stalo půjčování (přesněji streaming) e-knih včetně tabletů pro jejich stahování i čtení.

Zaujal i příspěvek Valérie Brujasové z knihovny v Lyonu o **přípravách stavby nové mediatéky** ve městě. Ještě před přípravou projektu probíhá podrobný průzkum oblasti, kde se má knihovna nacházet, zjišťuje se, jaké jsou potřeby obyvatel a institucí v okolí. Podle toho se budou plánovat prostory v knihovně – kolik místa bude věnováno dokumentům, kolik dětem i s rodiči, kolik hrám, kolik digitálním dokumentům, jaká bude otevírací doba. Teprve následně se začne vytvářet projekt celé stavby.

... une large concertation et des ateliers de co-construction avec
les habitants

[17]

MÉDIATHÈQUE Vaux-en-Velin
MAISON DE QUARTIER
La concertation continue!

Un lieu composé de 5 univers favorisant les allers/retours entre
> savoirs et savoirs faire,
> ressources et pratiques

UNIVERS 1 :
Accueillir, informer, orienter

UNIVERS 2 :
Se restaurer, échanger et porter des initiatives

UNIVERS 3 :
Diffuser, rencontrer et pratiquer

UNIVERS 4 :
Échanger, se détendre pour l'enfance et la famille

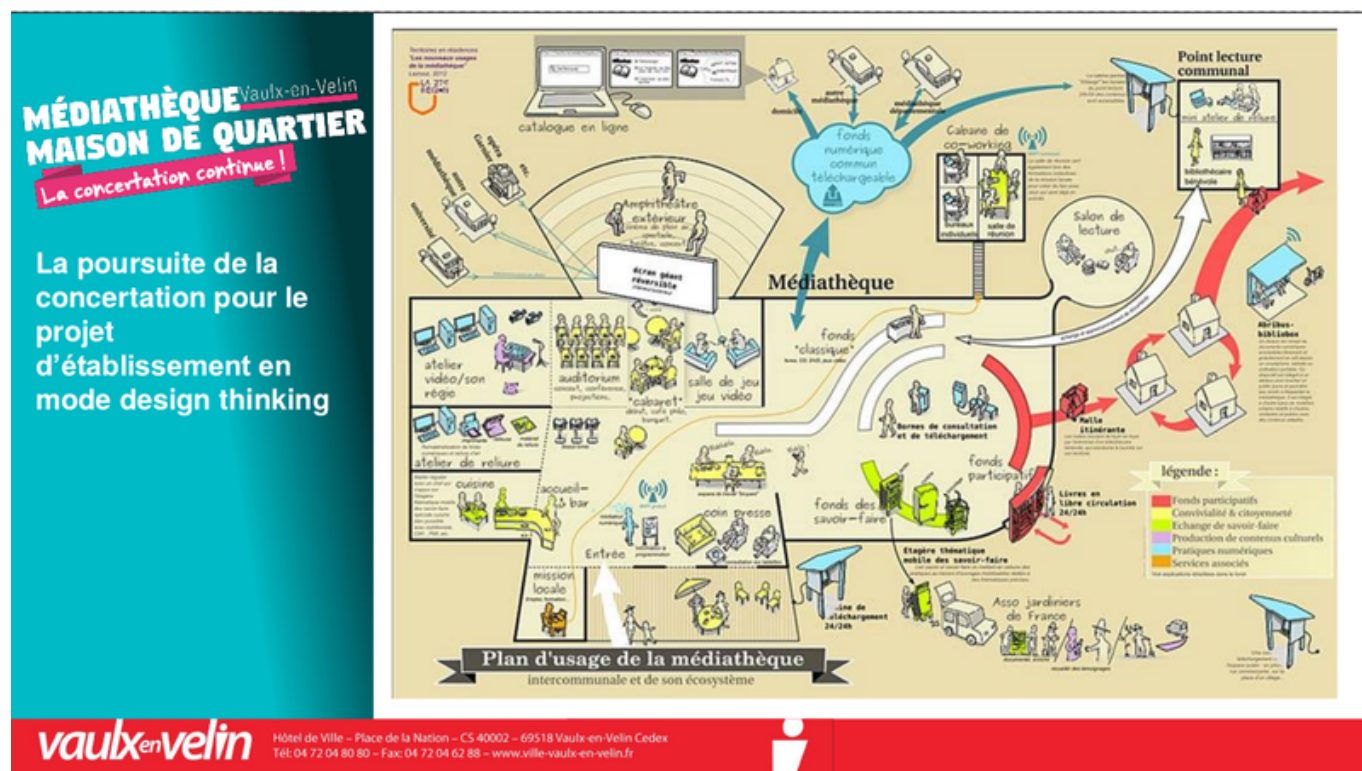
UNIVERS 5 :
Se former, échanger des savoirs

vaulx^{en}velin Hôtel de Ville – Place de la Nation – CS 40002 – 69518 Vaux-en-Velin Cedex
Tél: 04 72 04 80 80 – Fax: 04 72 04 62 88 – www.ville-vaux-en-velin.fr

[18]

[19]

Z prezentace Valérie Brujasové

Nelze vyjmenovat všechny příspěvky, ráda bych ale ještě připomněla některá další témata – vzdělávací projekt Liliad Univerzitní knihovny v Lille, digitalizaci jako důležitý faktor pro rovnost služeb pro všechny, otázku, které služby nabízet vzdáleně a které přímo v knihovně, nebo zvažování, zda francouzské knihovny potřebují knihovní zákon.

Je vidět, že francouzští knihovníci v řadě případů stojí před podobnými problémy jako knihovníci u nás (situace malých knihoven, finance, nedostatečné prostory, vzdělávání knihovníků či digitalizace) a stejně jako my hledají cesty, jak je řešit a nabízet čtenářům moderní služby v přívětivých prostorách. Kongres byl právě z tohoto důvodu velmi zajímavý a inspirující.

Na úplný závěr doplním malou perličku: tématem tedy byla rovnost příležitostí a – jak dokládá fotografie níže – francouzští knihovníci ji opravdu vzali z gruntu.

[20]

Označení toalet na kongresu

Fotografie i snímky z prezentací jsou převzaty z [webových stránek ABF](#) [7].

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/z-letosniho-kongresu-asociace-francouzskych>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3/z-letosniho-kongresu-asociace-francouzskych>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/hajkova-zuzana>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2017-rocnik-26-cislo-3>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/ze-zahranicnich-knihovnickych-spolku>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/francie>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/knihovnictvi-v-zahranici>
- [7] <https://www.abf.asso.fr/>
- [8] <https://www.abf.asso.fr/2/160/641/ABF/63e-congres-15-17-juin-2017-paris>
- [9] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova4.jpg>
- [10] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova1.jpg>
- [11] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova5.jpg>
- [12] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova2.jpg>
- [13] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova3.jpg>
- [14] <https://www.youtube.com/watch?v=IVdzMJ6BVRg>
- [15] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova8.png>
- [16] <https://www.youtube.com/watch?v=8SKk73Esi5s>
- [17] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova9.png>

[18] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova10.png>

[19] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova11.png>

[20] <https://bulletinskip.skipcr.cz/sites/default/files/images/235/hajkova6.jpg>